

eller Fraværelse, som bliver nødvendig, fordi det er en betydningsfuld Rejse i et vigtigt Anliggende, som holder en borte den Dag, ikke bør berøve en Valgretten.

Endvidere foreslaas det at udvide Valgretten til dem, der nu ere udelukkede fra at udøve den paa Grund af Flytning fra een Kreds til en anden. Det er ikke muligt at se, hvorfor ikke enhver Dansk skal have Ret til at udøve sin Indflydelse paa det politiske Livs Udvikling — saaledes som dette sker paa Valgdagen —, hvor han saa bor. Om han flytter hyppigere eller mindre hyppigt, kan ikke have nogen Betydning overfor dette grundlæggende, at han er dansk Statsborger og følgelig har Krav paa at deltage i dansk Statsliv. Det maa blive Valglovens Sag at angive, i hvilken Kreds man skal afgive sin Stemme, naar man er flyttet.

Det foreslaas endvidere at udvide Valgretten til dem, der hidtil ere holdte borte derfra ved Tyendeforhold. Den oprindelige logiske Begrundelse af denne Indskrænkning i Valgretten var vel den, at saa længe vi havde offentlig Afstemning, kunde Tyendeforholdet let komme til at betyde, at den, der havde mange i sin Tjeneste, havde flere Stemmer. Men denne Betragtning er jo bortfalden ved Indførelse af hemmelig Afstemning, og i det hele taget er Betragtningen af Tyendeforholdet i de sidste Aar undergaaet en overordentlig stærk Udvikling bort fra den gamle Opfattelse og henimod en ny Opfattelse af Forholdet som et mere frit Kontraktforhold.

Valgretten foreslaas ligeledes udvidet til dem, hvis Fattighjælp kun har en mere tilfældig Karakter.

Naar Valgretten udvides saaledes, kan den siges at være gjort almindelig. Vor Valgret kaldes almindelig, men er overmaade indskrænket. Hos alle dem, der tro, at man kun ved at tilkalde hele den Del af Befolkningen, som er naaet til Myndighed, opnaar de bedste Resultater af det offentlige Liv, haabe vi paa Medhjælp og Samvirken til Gennemførelse af en saadan Udvidelse af Valgretten.

Paa denne almindelige Valgret tilsigter Forslaget at bygge et Tokammerssystem. Tokammerssystemet kan tilsigte Indretningen af et bestemt Kammer, hvori visse Klasser af Befolkningen faa en Særret til at hindre og modsætte sig Udviklingen. De fleste Tokammerssystemer have et Kammer indrettet med denne ganske bestemte Hensigt. Denne Hensigt ligger udenfor, hvad vi mene, det offentlige Liv bør give

sin Tilslutning. Men Tokammerssystemet kan ogsaa tilsigte at dele Rigsdagen paa en saadan Maade, at der sikres alle Anliggender den grundigste Drøftelse og skabes en Hindring for uovervejede Stemningsafgørelser. Enkelte saadanne Tokammerssystemer findes. Der er det norske Tokammersystem, der er tilvejebragt paa den Maade, at et Storting, efter at have konstitueret sig, deles i to Kamre, der virke efter Tokammerssystemets normale Regler. I Virkeligheden har det norske Storting, skønt det vælges paa een Gang, ogsaa virket som et Tokammerssystem. Endvidere er der det franske Tokammersystem, hvor Senatet er et Landsting, væsentlig udgaaet af de kommunale Raad. Og endelig have vi her i Landet haft et saadant Tokammersystem i Junigrundloven med et Landsting, der er udgaaet af den samme Vælgerklasse som Folketinget.

Vort Forslag anbefaler at blive paa vort historiske nationale Grundlag, paa det Grundlag, der blev lagt ved Junigrundloven. Det foreslaar derfor et Folketing, sammensat ved direkte Valg i Enmandskredse. Et bestemt Antal Kredse foreslaas angivet i Grundloven, og det maa da blive Valglovens Sag at give bestemte Regler for disse Valgkredses Omlægning, naar bestemte Forhold indtræde. Denne Valgmaade, direkte Valg i Enmandskredse, har for sig den historiske Ret, men jeg tror ogsaa, den har baade foran sig og bag sig og om sig hele Livets politiske Ret. Den bringer Vælgere og den valgte i direkte Forbindelse med hinanden. Den sikrer Folketingsmændenes Forhold til Befolkningen, som ingen anden Valgmaade er i Stand til at gøre det. Fra forskellig Side har man peget paa Ønskeligheden af ved Valg til Folketinget at indføre Forholdstalsvalgmaaden, og det begrundes ved Ønsket om, at Partierne skulle være repræsenterede i Folketinget efter deres Størrelse. Det er selvfølgelig et politisk Retfærdighedskrav, der her stilles. Men det er ikke det eneste Krav, der kan stilles til en Folkerepræsentation. Det er ikke blot Partierne, som bør have, hvad der tilkommer dem, Landet og Vælgerne bør ogsaa have, hvad der tilkommer dem. Folketinget er jo en Landsrepræsentation for Samfundsarbejdet, men det er ogsaa en Repræsentation for de enkelte Landsdele og indenfor de enkelte Landsdele for bestemte Egenes Interesser, ikke forstaaet som Sogneinteresser, der træde frem gennem det kommunale Arbejde, men forstaaet saaledes, at enhver enkelt Egn har